

Zárójelentés

Készült: A Nagykovácsi főutca köztérépítészeti hallgatói ötletpályázatról

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata (2094 Nagykovácsi, Kossuth L. u. 61.), mint kiíró 2011. június 10-én „Nagykovácsi főutca köztérépítészeti hallgatói ötletpályázat” címmel titkos hallgatói ötletpályázatot hirdetett, azzal a céllal, hogy:

- lehetőséget teremtsen felsőfokú tanintézetek hallgatói számára környezettervezési-térépítészeti tudásuk versenyszerű megmérettetésére;
- lehetőséget teremtsen felsőfokú tanintézetek hallgatói számára a pályázati forma valós helyszín, valós problémáin való gyakorlására egy konkrét terület komplex térépítészeti megtervezésén keresztül;
- megismerje a leendő szakemberek új köztérépítészeti ötleteit;
- friss tervezői ötletek alapján javaslatokat kapjon a nagyközség halmozottan problémás főutcájának megoldási lehetőségeire.

A beérkezett pályaművek elbírálására 2011. november 9-én és november 23-án került sor Nagykovácsi Öregiskola Közösségiház és Könyvtárban (Nagykovácsi, Kossuth L. u. 78.).

A Bíráló Bizottság tevékenységéről, és a pályaművek elbírálásáról folyamatos jegyzőkönyv készült.

A kiírásban megadott határidőig 26 pályamű érkezett be.

A Bíráló Bizottság a Pályázati kiírás és a jogszabály ide vonatkozó pontjának ismertetése és értelmezése után egyhangúlag úgy határozott, hogy a bontási jegyzőkönyvben felvettek figyelembevételével a határidő után postára adott **CG 0000 00 63769412 0000** ragszámú **6**-es pályaművet kizárja az ötletpályázatból.

A határidőre benyújtott pályaműveket a Bíráló Bizottság felbontotta és bírálati sorszámmal látta el.

A Bíráló Bizottság megállapította, hogy a tervezési ötletpályázat során a pályázók a kiírás szerinti előírásokat maradéktalanul betartották.

A bírálat szempontjai

A pályaművek elbírálásának szempontjait a kiírás szövegének 2.6-os pontja tartalmazza az alábbiak szerint:

- A meglévő épített környezethez idomuló, a meglévő értékeket megtartandó és a kedvező adottságokat továbbfejlesztő, emberi léptékű és jól használható közterületi funkciók tervezése.
- A közúti-, gyalogos- és kerékpárforgalom, valamint az egyéb közterületi funkciók összehangolt biztosítása a tervezési területen, mely során a pályázó a térburkolatok és a növényzettel fedett felületek kedvező arányát mutatja fel.

A Bíráló Bizottság a Pályázati kiírásban megfogalmazott bírálati szempontokat a pályaművek áttekintése után az alábbiak szerint finomította:

1. A főút struktúrájának a falusi/kisvárosi adottságokhoz való igazítása.
2. A megfelelő és nem túlhangsúlyozott kerékpáros rendszer meghatározása.
3. A forgalmi rendnek olyan alakítása, mely a legnagyobb mértékben lehetővé teszi a köztéri gyalogos funkciók nagyvonalú alakítását, egyben tartását.
4. A gyalogos felületeknek a kapcsolódó ingatlanok közintézményi, köztéri funkcióihoz való és azokkal együttműködni képes alakítása.
5. Az út határozott karakterű alakítása, mely figyelembe veszi, illetve továbbfejleszti a meglévő zöldfelületeket.
6. A köztér és a térfalak összehangolt alakítása a jelentősebb épített elemek hangsúlyozásával.
7. A burkolt és zöld felületek viszonylatai.

A tervpályázat céljainak a megvalósulásáról

- Lehetőséget teremteni a felsőfokú tanintézetek hallgatói számára környezettervezési-térépítészeti tudásuk versenyszerű megmérettetésére, valamint a pályázati forma valós helyszín, valós problémáin való gyakorlására egy konkrét terület komplex térépítészeti megtervezésén keresztül;
  - A pályázat tapasztalata, hogy a kiírás talán túlzottan is behatárolta a pályázók lehetőségeit. A főutca közlekedési anomáliáit – a mégoly elmélyült feltáró elemzések ellenére is – nehéz a település egészének ismerete nélkül feltárni.
- Megismerni a leendő szakemberek új köztérépítészeti ötleteit;
  - A jelenlegi hallgatóknak, azaz a leendő szakembereknek a pályázatokban felmutatott ötletei a pályázatok magas színvonala ellenére nem hoztak váratlan eredményeket, vagy olyan szakmai javaslatokat, amelyeknek újszerűsége külön felemlíthető lenne.
- Friss tervezői ötletek alapján javaslatokat kapni a nagyközség halmozottan problémás főutcájának megoldási lehetőségeire.
  - A település főutcáján érzékelhető problémákra érkeztek figyelemre méltó javaslatok, melyek a további tervezés során jó alapként, figyelemre méltó szempontokként értékelhetők. Ez különösen érvényes a megosztott első díjas tervekre, amelyek a közterület problémáira jó, továbbgondolandó megoldási javaslatokat adtak.

Általános értékelés

A Bíráló Bizottság összességében megállapította, hogy a hallgatói ötletpályázat a kitűzött célját elérte. Az értékelhető 25 db pályaműből 3 db-ot díjazásban, és 3 db-ot megvételben részesített, de a többi pályaműben is talált értékes, hasznosítható ötleteket.

A Bíráló Bizottság a pályaművek részletes értékelése és vitája után az alábbi megállapításokat teszi:

- A település fejlődése kapcsán felvetődő falu vs. kisváros kérdésre a főutca rendezése kapcsán egyértelmű válasz nem született. Ez a problémakör túlmutat a pályázat keretein és helyi társadalmi párbeszéd során lehetne kialakítani a választandó utat.
- A területen a közlekedési struktúra úgy rendezhető, a köztéri funkciók akkor helyezhetők el jól, ha a meglévő nyomvonalon lényegi beavatkozás nem történik, ugyanakkor a kerékpáros közlekedés nincs túlhangsúlyozva, és az út északi oldalán lévő értékes zöldfelületek fejlesztésre kerülnek. A pályázatok arra világítottak rá, hogy ennek feltételei egyrészt a Kossuth Lajos utcának déli irányban történő elmozdításával, a pályaszélesség optimalizálásával, kerékpáros felület kialakításával teremthetők meg.
- A Bíráló Bizottság úgy ítéli meg, hogy az önkormányzati ingatlanok köztéri csatlakozása szükséges, a 45. szám alatt kialakítandó „kontrafőtér” ötlete végiggondolásra érdemes. A térfalak megtartása, visszaépítése az elképzelt struktúra függvénye, de általában indokolt lenne.
- A Bíráló Bizottság megítélése szerint a forgalmi rend kialakítása során – kerékpáros dominancia elkerülése mellett – a parkoló felületek optimális nagyságának megválasztása is alapvető kérdés. A jelenlegi használat alapján nem képzelhető el a központosított gyűjtőparkolós megoldás, de a rendezésre váró közterületet sem lehet ezekkel elnyomni.
- A Bíráló Bizottság megfontolandónak tartja a leendő burkolt és zöld felületek arányát úgy alakítani, hogy a burkolt felületek mellett, illetve azokon belül összefüggő zöldfelületek is létrejőjenek, továbbá, hogy a főutca teljes hosszán a kétoldali fásor megvalósuljon.

Ajánlások

A Bíráló Bizottság azt javasolja a kiírónak, hogy a terület kialakításának továbbgondolása során a megosztott I. díjas pályaművek javaslatai alapján lépjen tovább az alábbiak figyelembe vétele mellett:

- A 45. szám alatti köztér kialakításának lehetőségét, mind funkcionális, mind gazdasági szempontból részletesen elemezze, különös tekintettel a szomszédos ingatlan bevonására.
- A gyalogos és kerékpáros forgalom közös sétányon való elhelyezése – ami az útpályával közös térrészt alkotna – a várható használatot figyelembe véve kedvező, de nagyon körültekintően kell meghatározni a parkolók számát, kialakítását.
- A főutca zöldfelületi rendszerének megtartása és továbbfejlesztése – a hiányzó fásorokat is pótolva – szükséges, de a meglévő, részben tájidegen növényállomány fokozatos cseréje elkerülhetetlen.
- A főút rendezésénél a felszíni vizek kezelését, elvezetését, szikkasztását nagy körültekintéssel kell megoldani.
- A leendő kisváros „falusi főutcás” jellegének fenntartása, a térfalak léptékének megőrzése – társadalmi párbeszédre alapuló – koncepcionális döntést igényel, mely hosszú távon meg fogja határozni ez egész település arculatát, identitását.

Az egyes pályaművekről készített szakmai bírálatok

1. pályamű (CG 0000 00 71240897 0000)

A pályamű a főutca közlekedési anomáliáinak megoldására koncentrálna, az egész települést érintő felvetéseket nem tartalmaz. A műszaki leírásban is megfogalmazott célok pozitívak. A tanulmányban feltárja a település múltját, demográfiáját. A jelen kor elvárásainak megfelelő igazgatási, egészségügyi, oktatási funkciókat a Nagyszénáskertbe helyezi ezzel „tehermentesítve” a főutcát. Bár e koncepció a település céljai között is szerepel, az új központ sematikus felosztása nem nyújtott új megoldást. Az Antónia utca fejlesztése pedig túlzott forgalmat generál a főútcára. A Kossuth Lajos utcának Kulturális Központként történő meghatározása jó gondolat, de ennek érdekében Kolozsvár utca forgalmának növelése előnytelen. Részletesen vizsgálja a tömegközlekedést – a 63-as busz Széll Kálmán térig való bevezetése nem feltétlenül jó elképzelés – és javaslatot ad a DRB rendszerű belső buszjáratra.

A pályamű a részletes tanulmány után nem tartalmaz javaslatot a főút közterület-szerkezetére. A Kulturális Központ érdekében a főtér közelében bazalt kockakő burkolatot tervez, ami előnytelen, sematikus válasz. Nagy hangsúlyt helyez a növényesítésre, ugyanakkor ennek téri kifejtése nem történik meg. A koncepcióból adódóan részletesebben vizsgálja a főútra merőleges gyalogos sávokat, melyeknél érdekes köztérépítészeti megoldásokat is bemutat.

A térbővületek közül csak a Kossuth L. u. 45.-tel foglalkozik, ahol parkolót alakít ki, s bár ez valós igényeket elégít ki, kialakításával, különösen erődítményszerű lehatárolásával teljesen idegenül hat.

A látványterveken ábrázolt részletek sematikusak, a helyszíntől idegenek. Az alkalmazott burkolatok lélektelenek. Az egyedi formálású buszmegálló érdekes megoldást mutat. A pályázók foglalkoztak a közvilágítás kérdésével is.

A pályázat újszerű, a hely karakteréhez illeszkedő, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, ezért díjazásban nem részesült.

2. pályamű (CG 0000 00 71247133 0000)

A terv Nagykovácsihoz tartalmában és formájában egységes megoldással közelít. Jól határozza meg a falu pozícióját és Budapesttel való viszonyát, jól érzékeli a település erősségeit. A terv megközelítésének talán egyik gyengéje, hogy pusztán technikai oldalról közelít, és nem próbálja meg a falu hosszú távú jövőjének esélyeit végig gondolni. A terv fő koncepciója a közlekedés minden ágának a megoldása, a zöldfelületek óvása és fejlesztése. A tervezett megoldás pontos, szépen kidolgozott, de nem tudott igazi újdonságot felmutatni.

A terv az utca eredeti nyomvonalát megtartja, néhány helyen – a műszaki leírás szerint – korrigálja. Az útpálya javítása mellett kisebb kiegészítésekkel és szabályozással biztosítja a koncepciója szerinti parkolást. Új elemként kétirányú kerékpáros utat biztosít, ami talán túlzottan formális válasz a felmerülő igényekre. A kerékpárosok ilyen erős kiemelése biztos, hogy egy ilyen – amúgy hegyvidéki – falu számára túlzott, nem az igényekhez mért helyigénnyel jár. A terv részlet gazdagon mutatja be az alkalmazott megoldásokat, végig rajzolja az egész utcát. A technikai részletek dominálnak a rajzon, a falu kapubehajtói – melyek bár fontos elemei az utcának – erősen túlreprezentálják a tervet. Jól oldja meg a buszközlekedés technikai korrekcióját!

Összefoglalva a jelenlegi élethez nyújt kulturált megoldásokat a terv, de a falu hosszú távú változásaira nem gondol, és így egy kicsit mechanikus a bemutatott kép. Meg kell említeni még a kulturált anyagválasztást is, amely, a jelen kor anyagai jó ízléssel kerültek kiválasztásra.

A pályázatban megjelölt ingatlanokkal foglalkozik, a műszaki leírásban részletesen ismerteti a javasolt funkciókat. Ezek jó döntések. A 1. tablón ábrázolt terület felhasználási javaslatok a léptéknek megfelelően kidolgozottak. A 2. tablón a Kossuth utca 61. (Önkormányzat – Antónia utca) közterületi javaslat került kidolgozásra. Az önkormányzat bontása után létrejövő közterületet az Antónia utcához csatolja. Kihasználja a terepemelkedésből adódó lehetőségeket a közpark tervezésekor. Egy többszintes, szabadtéri eseményeknek is helyt adó közpark alakul ki, mely inkább egy széles utca mint park. A terv gyengéje a „kávézó pavilon” városépítészeti – építészeti elhelyezése. A Kossuth utcában így kialakuló „teresedés” nem szerencsés, az Antónia utca behasított jellegét csak erősíti és a koncepciója szerinti közterület így nem szolgálja egy jobb megoldás kialakítását. A közterület burkolatai és választott anyagai a Fő utcán alkalmazottakkal megegyeznek.

Kár, hogy a terv a település jövőjét nem helyezi jobban gondolkodása fókuszába. Pedig a jövőbeni falu életében a Fő utca szempontjából fontos változásoknak kell megtörténnie. A terv technikai szempontból „profí”, amit felvállal, azt szépen teljesíti, de egy kicsit vállalhatott volna többet is. A pályázat szép, egységes műszaki ábrázolási és grafikai szempontból.

A jó koncepciójú és gondosan kidolgozott 2-es számú pályaművet a Bíráló Bizottság **megvételeben** részesítette.

3. pályamű (CG 0000 00 74981494 0000)

A pályamű mind műleírásában, mind a tervlapokon részletesen elemzi a település főutcájának múltbéli és jelenkori térszerkezetét. Funkcionális, esztétikai, közlekedési, és térszerkezeti súlypontokat határoz meg. Lényeges megállapítása a templom iránymutató szerepének elsikkadása, az egykori falusi értékek és a nagyvárosi lét közötti ellentét feloldásának igénye. Az egész települést érintő, távlati koncepció kidolgozásával részletezettebben nem foglalkozik, javaslatai ugyanakkor a településszerkezetbe jól illeszkednek.

A pályamű fő gondolata a főút korábbi szerepének visszaállítása, oly módon, hogy a közúti rész mellett egyesített gyalogos és kerékpáros sétányt alakít ki. Ez utóbbit a közlekedési sávok enyhe délre mozgásával tudja megvalósítani. A kastély melletti bevető szakaszon a terep és növényzeti adottságokat is figyelembe véve, a jelenlegi struktúrát fejleszti tovább, így a főút kanyarja megnő, aminek forgalomlassító hatása kedvező. Az Ady Endre út csatlakozásánál – a vadgesztenye fasorra reflektálva – intenzív fatelepítést tervez, amivel a falu „zöld kapuját” kívánja megvalósítani. A hagyományos falusias térszerkezet meghatározó elemeként definiálja az utakat szegélyező fasorokat, amit itt a főúton is megvalósítana. Az egyesített gyalogos és kerékpárút a várható forgalom alapján elfogadható, így az eredeti úttengelynél létrejövő sétány jó megoldást nyújt a fent felvetett ellentét feloldására. A meglévő faállományt jórészt megtartja, a sétány és az ingatlanok közötti zöldsávot a kapubejárók ritmikus felületei osztják meg. A főtér burkolatához illeszkedő gyalogoszónákban kedvező térbővületeket képez. A gyalogos-kerékpáros és a közúti sávok növényzettel történő elválasztása kedvező. Az elképzelt struktúra következtében a parkolók száma drasztikusan csökken, továbbá kedvezőtlen, hogy a buszmegállóknál öböl kialakítására nincs lehetőség.

A térbővületekbe elképzelt funkciók – baba-mama játszóudvar, romkocsmá, polgármesteri hivatal – jók és valós igényekre épülnek. A meglévő utcafronti épületrészek megtartása településképi szempontból előnyös, de műszakilag kérdéses. A zárt sorú beépítések következtében a főutcával való térkapcsolatuk nem javul. A pályázat e terek rendezésekor csak a beépítésre tesz javaslatot, a kertészeti kialakítással adós marad.

A látványtervek plasztikusan jelenítik meg a pályázat gondolatiságát. A választott burkolatok - a parkolók zúzottkő szórásától eltekintve – jók. A variálható utcabútorok

választása szerencsés, ugyanakkor a nyersbeton padok talán túl markáns elemek e falusias közegben. A pályázók körültekintően foglalkoztak a közvilágítás kérdésével is, ahol szintén a főtérhez való illeszkedésre törekedtek.

A pályaművet alaposan végigvitt, logikus gondolatiság jellemzi, ami új, a korábbiaktól lényegesen eltérő megoldásokra vezetett. Az terv városépítészeti karaktere visszafogott, de megfelel a XXI. század kihívásainak.

Az alapos vizsgálatra épülő, új struktúrát felvető és gondosan kidolgozott 3-as számú pályaművet a Bíráló Bizottság **megosztott I. díjban** részesítette.

4. pályamű (CG 0000 00 63746512 0000)

A pályamű a főutca közlekedési anomáliáinak megoldására koncentrált, az egész települést érintő felvetéseket nem tartalmaz. A műszaki leírásban is megfogalmazott célok pozitívak, ugyanakkor a könyvtár tervezett funkcióváltása nem indokolt.

A főutca rendezésénél a forgalom lassítását helyezte előtérbe, a nyomvonal helyenkénti eltolásával, ez azonban nagyon kedvezőtlen utcaképet eredményezne. A biciklisek részére oldalsó egyirányú kerékpársávokat, illetve utakat tervez. A parkolást az Antónia utcánál kialakítandó gyűjtő parkolóban oldja meg, ami nehezen egyeztethető össze a valós használói igényekkel. Javaslatot tesz a Kastély önkormányzati és közösségi használatára, ami támogatandó gondolat. A gyalogos sávok burkolati kialakítása – a térbővületek csatlakozási pontjait kivéve – sematikus. Érdekes elképzelés az út melletti zöldsávok megdöntése, ami védelmet jelent, ugyanakkor az útról nézve a területtől idegenül hat.

Az egyébként nem támogatandó funkcióváltozásokból eredő új épületek telepítése, építészeti megfogalmazása színvonalas, kortárs építészeti jegyeket hordoz, ami a parkolóban már túlzó elemmé válik. A mikro-architekturális elemek szépek. A térbővületek főútkapcsolata, különösen az ifjúsági háznál jól végiggondolt.

A látványterveken ábrázolt részletek finom, visszafogott, illeszkedő építészeti hozzáállást tükröznek, amihez megfelelő anyagokat választottak.

A pályázat újszerű, a hely karakteréhez illeszkedő, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, díjazásban nem részesült.

5. pályamű (CG 0000 00 75743446 0000)

A pályamű a főutcat funkcionálisan négy – szakrális, fórum, liget, erdő – részre osztja, ami érdekes és helyénvaló elkülönítés. Az egész települést érintő felvetéseket nem tartalmaz.

A főutca rendezésénél a meglévő állapot rendezését tűzte ki célul, az út két oldalán kialakított egyirányú kerékpár sávokkal. A parkolást a meglévő igényekhez, a kialakult állapotokhoz rendezi, de kulturált formában. A gyalogos zónákat kísérő „Lóca” gondolata, a szakaszonként módosuló beton ülőkékkel érdekes, de mindkét oldalon alkalmazva már kissé erőltetettnek tűnik. A térkő burkolat színének változása a fentiekből adódó logikus döntés, kivitelezése azonban eléggé kérdéses.

A választott funkciók és megoldások a településszerkezetbe illeszkednek, építészeti megfogalmazásuk kedvező. Külön kiemelendő a gyermekorvosi rendelő helyén létesítendő kávézó és kertmozi kertépítészeti kialakítása a régi kőfalak felhasználásával. A térbővületek főútkapcsolata jól végiggondolt.

A közterületek városépítészeti karaktere kedvező, a látványterveken ábrázolt részek jól végiggondolt, illeszkedő építészeti hozzáállást tükröznek, amihez megfelelő anyagokat választottak.

A pályázat újszerű, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, díjazásban nem részesült.

7. pályamű (CG 0000 00 72101719 0000)

A pályamű gondolatokban és ötletekben gazdag, a főutcát szellemi síkon összeköti a falu történetével.

A 185-ös telken zeneiskolát alakít ki a pályamű, előtte a kovácsok terével. A két ideát fémből készült zeneszerszám-szoborpark köti össze, ez szellemes ötlet.

Új közösségi házat alakít ki a rendelőintézet helyén, a polgármesteri hivatal bontásával kialakuló területre pedig egy piacot helyez el. Ez a több pályaműben is visszatérő elképzelés nem csak statisztikai alapon tekinthető jó elképzelésnek, jó helyre jó funkciót talált ki.

Érdekes ötlet a Nagykovácsit történelme során jelentősen érintő népmozgásoknak „botanikai” emléket állító park.

A közlekedés területén is ötletel a pályamű, ezek azonban kevésbé jó elképzelések. Valószínűleg nem minden nagykovácsi lakos örülne a buszmegálló ritkításának, a főút mindkét oldalára elhelyezett kerékpárút pedig túlzó és pazarló megoldás.

A pályázat újszerű, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, díjazásban nem részesült.

8. pályamű (CG 0000 00 69844586 0000)

A pályamű készítői láthatóan alaposan elmerültek a feladat elemzésében, a településrész beépítésének, megjelenésének kérdéseiben.

A pályamű lebontja a polgármesteri hivatalt és közteret alakít ki a helyén. Érdekes gondolat, hogy az épület átépítése után a gyermekorvosi rendelő visszakerülne eredeti helyére, bár a parkolás nem teljes körűen megoldott.

A pályamű szimpatikus és egyedi elgondolása, hogy a 185-ös helyrajzi számú épület eredeti arculatát meg akarja őrizni, vagy egy feltétlenül szükséges bontás esetén visszaállítani. Az itt kialakított köztér megoldásánál felmerül a kérdés, hogy vajon el szabad-e mozdítani a Mária szobrot?

Érdekes elgondolás, de nem egyértelmű, hogy van-e létjogosultsága annak, hogy a lakosság a buszmegállókon fejezze ki önmagát és véleményét?

A pályázat újszerű, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, díjazásban nem részesült.

9. pályamű (CG 0000 00 72184729 0000)

A pályamű szimpatikus vonása, hogy készítői kíváncsiak voltak a lakosság véleményére. A bevallottan nem reprezentatív, ám a tervezési területen ismeretlensége miatt meghökkenést keltő felmérés érdekes eredménye volt a kötöttpályás közlekedés igénye, ami természetesen meghaladta jelen pályázat kereteit, lehetőségeit.

A másik felvetés a közösségi ház hiánya, amit a pályamű a polgármesteri hivatal épületének megtartásával kíván megoldani. Az új közösségi házhoz kapcsolódó köztér kialakítására a pályamű nem ad különösebben felvillanyozó megoldást.

A főútnak a tervben alkalmazott sűrű, de enyhén töredezett útvezetése nem feltétlenül lassítja a forgalmat, inkább csak idegesíti az autósokat. A kétoldali kerékpárút kialakítása túlzó és pazarló.

A főutca kertészeti megoldásaként kialakított, mintegy meghosszabbított előkertek ötlete elgondolkodtató, de nem nyújt karakteres megoldást.

A fentiek alapján a Bíráló Bizottság nem tartotta díjazásra alkalmasnak a 9. sz. pályaművet.

10. pályamű (CG 0000 00 69844733 0000)

A pályamű erős oldala az egész települést érintő, térben és időben kitekintő, távlati koncepció. A kerékpáros közlekedést helyezi koncepciója előterébe, ami jó alapgondolat, de az utca mindkét oldalán megjelenő kerékpárút túlzásnak tűnik. A történelmi sétány mind a helyben lakók, mind az ide látogatók folyamatos tájékoztatásának jó eszköze.

A Fő utca dramaturgiailag végig gondolt a kastélytól a templomig: finom, íves vonalvezetése, változó keresztmetszete differenciált használatot tesznek lehetővé; van eleje (kapuja) és van vége, vannak hangsúlyos, kiteresedő pontjai. A látogató autóforgalmat nem ereszti rá a falura, hanem a kastélynál nagyobb parkolót alakít ki.

A kijelölt négy területből csak kettőt old meg részletesen, de azokat rendkívül magas színvonalon. Ugyanakkor valamennyi területre változatos és működőképes funkcionális javaslata van, amelyeket jól indokol és illusztrál a beadott lapokon. A Művész udvar és a Gasztró udvar egyaránt telitalálat ezen a területen, és jó megoldás a kapu áthajtón (és nem „árkádón”) való feltárása az udvaroknak.

A Fő utca valamennyi keresztmetszetében domináns a zöldfelület, ami alapvetően határozza meg a karakterét. A zöldterületi elemek alkalmazása rendkívül változatos és az utca enyhén íves vonalával izgalmas térbeli világot vetít előre a pályázat. A helyszínrajz, a legfontosabb metszetek és különösen a szépen kidolgozott látványtervek meggyőzően mutatják be ezt a téri világot.

A nagyon alapos vizsgálatokra épülő és gondosan kidolgozott 10-es számú pályaművet a Bíráló Bizottság **III. díjban** részesítette.

11. pályamű (CG 0000 00 70374852 0000)

Az egész községet érintő távlati koncepcióval nem foglalkozik a terv, a térképszerű koncepciók területek érdemi információt nem tartalmaznak.

A Fő utca funkcionális kialakítására tett javaslata az „áthaladók”, a „megközelítők” és a „székelők” funkcionális kategóriáival megfelelő (bár utóbbi kissé áthallásos), de az aszfaltkockák- térkő anyag-hármas konkrét alaprajzi és térbeli elrendezése nem keres válaszokat a település jövőbeli lehetőségeire.

A térbővületekre adott vázlatos megoldások elfogadhatóak, de a falufejlesztés alapvető építészeti dilemmáiban nem foglal állást, nem határoz meg egyértelmű karaktert.

Mindezeket figyelembe véve a Bíráló Bizottság nem részesítette díjazásban a 11. sz. pályaművet.

12. pályamű (CG 0000 00 72101692 0000)

A Kossuth Lajos utca szűkebb és tágabb környezetét érintő sokféle szempontú vizsgálat (kerékpáros infrastruktúra és tömegközlekedés versus gépkocsihaszánlat, térmetszetek-, karakterhangulatok elemzése, funkciók elrendeződése, stb.) nem vezet a nagyközségeet érintő átfogó koncepcióhoz.

A Fő utca állandó és egyedi, speciális elemeinek összehasonlítása alapján a környezeti homogenitást és a stukturáltságot igyekeznek – több, kevesebb sikerrel - egyensúlyba hozni, és ezzel egységes utcaképet teremteni.

Az önkormányzati telkekre adott javaslatok funkcionálisan, léptékben, karakterben megfelelően illeszkedőek (kultúrközpont, sportház, piac), de az igazi megújulás építészeti víziójával adós maradt a pályamű.

A pályázat újszerű, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, díjazásban nem részesült.

13. pályamű (CG 0000 00 74974942 0000)

A pályamű a tágabb térség problémáinak térszerkezeti elemzésével, feltárásával és távlati koncepció kidolgozásával részletesebben nem foglalkozik, konkrét javaslatai azonban a település egészének szerkezetébe jól illeszthetők, annak figyelembe vételével készültek.

A főút forgalmi felületeinek a nyomvonalát lényegében megtartja a történetileg kialakult, jelenlegi vonalvezetéssel, annak kisebb-nagyobb korrekcióival, amivel eltünteti az itt-ott meglévő töréseket és így – szándéka szerint - erőteljesebb dinamikát és lendületet ad az útvezetésnek. Kerékpárutat egy nyomon, a főutca északi oldalán tervez, ami jó megoldás. A forgalmi felületeket kísérő gyalogos sétányok és növényfelületek ennél még erőteljesebb, még mozgalmasabb – helyel-közzel szeszélyesebb - nyomvonalvezetést kapnak, amit a szerző(k) a közelben folyó Rákos patak medervonulatának idézeteként értelmez(nek). Ezzel a megoldással a forgalmi és gyalogos felületek közti elválasztó sávoknak egy folyamatosan szélesedő-szűkülő, változatos ritmusú karaktert adnak, ami érdekessé, mozgalmassá teszi a főút jelenlegi, kissé monoton látványát.

Jó megoldás a viszonylag széles zóldsávoknak egy-egy útszakaszon való egyoldali „kiemelése”, az így létrejövő lejtős felületű, a forgalmi út felé lejtő gyepesített sávok a gyalogos területrészekről a forgalmi felületeket markánsan leválasztják és kedvező védettséget nyújtanak a sétányokon közlekedők számára. A megemelt gyepsávok mellett kialakított pihenőhelyek is jó „megtámasztást” kapnak ezzel a megoldással, amelyek így a térbővületek felé fordulhatnak.

A terv szerint a legjelentősebb térbővületet a tervezési terület súlypontjában, az új igazgatási központ hozza létre. A 185/1. hrsz-ú telken létesíteni javasolt, új Polgármesteri Hivatal épületének jó a helymegválasztása és a léptéke. Az épület tömegvázlata és méretei valóban a kistérségi falu- és községházak jellegét, azok egyszerűségét és sallangmentességét idézik. Nagyon szép a tervezett épület által közrezárt „cour d'honneur”, amely a főutcára nyitott, és amelynek gyűjtőpontjában még egy szobor is helyet kapott, de ez a motívum akár el is hagyható. A javasolt térforma kiemelések nélkül is jól illeszkedik a főutca léptékéhez és az adott helyen hangsúlyos térbővületet képez, ami arányaiban, karakterében is jól illeszkedik a funkciójához: a település központjának helye itt található.

A pályaműben javasolt másik jelentősebb térbővület a 390. hrsz-ú számú telek területén létrehozni javasolt, nyitott és fedett résszel is ellátott szabadtéri piac, az azzal kapcsolódó, azt kiszolgáló parkoló területe. Léptéke jól illeszkedik a tágabb környezetbe, funkciója, létjogosultsága pedig vitathatatlan, az önfenntartó kisközösségek egyik fontos eleme, ami teret ad a helyi árúk, helyi értékesítésének és a haszon helyben tartásának.

A harmadik térbővület a 167. hrsz-ú telek területén kialakítani javasolt - egyfajta kulturális központ szerepét is betöltő - Helytörténeti Múzeum és Ifjúsági Ház környezete. A hosszanti saroktelken az épületek javasolt elhelyezése kedvező térszervezést biztosít, egy jól hasznosítható udvar jöhet így létre - többek közt szabadtéri foglalkozások számára -, ami a főút felé nyitott, s így oldja a főút meglévő zártságát.

Negyedik térbővület a jelenlegi, megtartott parkoló területe.

A látványtervek jó helyszínekre és jellemző nézőpontokból készültek, s szemléletesen ábrázolják a javasolt strukturális és térkompozíciós megoldást.

A pályaművet egészében és részlet-megoldásaiban is egyfajta visszafogottság, mértéktartás jellemzi. Nincsenek hangos gesztusok, kiemelések, „poénok”, ezek helyett az egész útvonal kialakítását egy érzékeny és egyszerű eszköztárral kimunkált tárgyszerűség jellemzi.

A kiválasztott és részletesen kidolgozott térbővületek - az igazgatási központ és a piactér - mellett a főút két jellemző szakaszának javasolt kialakítását is bemutatják a részlettervek.

A térberendezési tárgyak és a javasolt burkolatarchitektúra megoldások a település léptékéhez, karakteréhez jó illeszkednek, átgondoltak és reális költségeken megvalósíthatóak.

A pályamű fenti erényeire, magas színvonalára való tekintettel a 13-as számú pályaművet a Bíráló Bizottság **megvételben** részesítette.

14. pályamű (CG 0000 00 72101689 0000)

A település tágabb összefüggéseinek problémáit a Fő utca építészeti karakterológiájába sűrítve közelíti, és a két meghatározó épület: a kastély és a templom sétára alkalmas térbeli összekötésére koncentrálna ragadja meg.

Az ideiglenesség lappangó érzését szeretné fölváltani egyfajta tervezett állandósággal. Az elkülönített kerékpárút jó megoldás, a változatos utcabútorokat (buszmegálló, pad, világítótest, stb.) kísérő, alaprajzi és metszeti értelemben is hullámzóan végigfutó sövényfal azonban formailag túlhatározottnak tűnik.

Az önkormányzati telkekre adott javaslatok (K45: ifjúsági ház, K61: kirándulólház, K78: marad orvosi rendelő) kedvezőek, megfelelő fejlesztési víziót is tartalmaznak.

Mivel nem mutatott be a pályamű továbbgondolásra javasolható megoldásokat, a Bíráló Bizottság nem tartotta díjazásra alkalmasnak a 14. sz. pályaművet.

15. pályamű (CG 0000 00 69649905 0000)

A terv a főút forgalmi felületének eredeti nyomvonalát megtartja és a meglévő fás növényállomány megőrzésére, állapotjavító kezelésére is javaslatot tesz.

A terv javaslatokat tesz az önkormányzati ingatlanok hasznosítására, így sportközpont, helyi piac és kiállítási terület, valamint egészségközpont létesítésére. E javaslatokhoz azonban sem építészeti, sem tájépítészeti tervek nem készültek. A létrejövő teresedések kialakításával sem foglalkozik a pályamű.

Növénytelepítésekre, zöldfelület-létesítésre a pályamű nem tér ki.

A főutca rendszerbe foglalásának eszközeként egy, a tengelyhez igazodó hálózatot alkalmaz, aminek metszéspontjaiba különböző funkciójú pavilonok, információs táblák, a sportközpontnál biciklitároló, az általános iskolánál papír-írószer bolt, a piactéren kapuépület és árusító pultok elhelyezését tervezi, és ezek egységes „geometriájára” tesz vázlatos javaslatot.

Az épületek állagvédelme és a járda tektonikai elhatárolása érdekében a járda és a lábazatok között 30 cm széles szivárgó kavicságyazat kialakítását javasolja.

A pályázat újszerű, a hely karakteréhez illeszkedő, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, ezért a Bíráló Bizottság nem részesítette díjazásban a 15. sz. pályaművet.

16. pályamű (CO 0000 91 08323154 0000)

A tágabb térség elemzésével nem foglalkozik. A forgalmi felület meglévő nyomvonalvezetését megtartja. A parkolást „egységesíteni” javasolja a főutca tehermentesítésének érdekében. A főutcahoz kapcsolódó két külön területen tömbparkolókat hoz létre a gépkocsik leállítására 23 ill. 47 férőhellyel. Ez utóbbi a hely jellegét figyelembe véve kissé túlméretezett. Egészség ház létesítésére és a Polgármesteri Hivatal áthelyezésére tesz javaslatot, de az ezekhez kapcsolódó térbővületek rendezésével, kialakításával érdemben nem foglalkozik.

A főutcát végig mindkét oldalon 1 m magas kiemelésű, felfalazott növényágyásokkal kíséri. Ezek kiosztása, ritmusa elég monoton, lényegében az épületbejáratokhoz igazodó. A formai kialakítás is eléggé szokványos. Látványtervei ugyanazokat a megoldásokat mutatják be – az utat kísérő megemelt ágyások sora – a Főutca különböző szakaszain. A terv nem hoz hasznosítható új gondolatot.

A fentiek alapján a Bíráló Bizottság nem tartotta díjazásra alkalmasnak a 16. sz. pályaművet.

17. pályamű (CG 0000 00 74981638 0000)

A Főutca történeti fejlődését, változásait részletesen elemzi, erre alapozza tervjavaslatát. A forgalmi út nyomvonalvezetését módosítja, lendületes ívekkel a beépítés vonalához közelíti váltakozó módon. Ezzel az út egyik oldalán helyenként 20m széles felületeket nyer. A forgalmi felületeket váltakozva a két oldalon ívelt vonalvezetésű sétaút kíséri, párhuzamosan vezetett zárt térkőburkolat és gyephézagos térkőburkolat sávok létesítésével és helyenként kiemelt növényfelületekkel. Ezek formai kialakítása, léptéke azonban idegen-szerűen hat, önálló életet él, nincs szerves kapcsolata a térfalakkal, inkább alaprajzi mintázat.

Új funkciók telepítésével, a térbővületek megoldásával nem foglalkozik. A látványterven ábrázolt „corten” acél szerkezetű büfé-pavilonsor formai megoldása, anyaghasználata nem igazán illeszkedik a falusias környezetbe.

A fentiek alapján a Bíráló Bizottság nem tartotta díjazásra alkalmasnak a 17. sz. pályaművet.

18. pályamű (CG 0000 72101751 0000)

A terv egységes, a Fő utca térségének egészére kiterjedő közterületi koncepciót alkotott. A terv a közterületek funkcionális elemzésére épül, de megközelítésének gyengéje, hogy pusztán technikai oldalról közelít, és nem próbálja meg a falu hosszú távú jövőjének esélyeit végig gondolni, nem határozza meg a falu helyzetét és Budapesttel való kapcsolatát. A terv nem számol a közlekedésből fakadó változási igényekkel, csak a kerékpáros közlekedés új elemeit próbálja elhelyezni. A tervezett megoldás szépen kidolgozott, de nem tudott igazi újdonságot felmutatni.

A terv nem foglalkozik kellő mélységben a közlekedéssel, csak kiemelten a kerékpáros közlekedés fejlesztésével. Ez nem szerencsés, mert nem támasztja alá semmilyen vizsgálattal, hogy erre ilyen mértékben igény lenne a faluban. A kerékpárosok számára tervezett út ilyen erős kiemelése a közterületi rendszerből, egy ilyen – amúgy hegyvidéki – falu számára túlzott. Az utca eredeti nyomvonalát megtartja, néhány helyen – a műszaki leírás szerint – korrigálja. Az útpálya javítása mellett kisebb kiegészítésekkel és szabályozással biztosítja a koncepciója szerinti parkolást. A műleírásban említett 12 fa kivágása sajnálatos - az ellensúlyozására ültetett 50 új fa felelős gondolkodásra utal – mert nem igazolja semmilyen szükséges, új térszerkezeti változtatás. Az összefoglaló tervlapon az ábrázolás kissé sematikusra sikerült, néhány technikai elem, mint a kerékpáros út vagy a kapubehajtók dominálnak. A busz közlekedés megoldását csak a műszaki leírás tartalmazza.

Összefoglalva az 1. tábló a jó közterületi koncepciót hiányosan ábrázolja, nem foglalkozik a falu hosszú távú változásaival, és az így kialakított kép egy kicsit mechanikus.

A pályázat 2. táblója foglalkozik a Kossuth utca melletti ingatlanok fejlesztési kérdéseivel. A műszaki leírásban ismertetett funkcionális javaslatok helyeselhető ötleteket vetnek fel. A terv adós maradt a részletgazdagabb kidolgozással, a 2. táblón szereplő rajzok részletezettsége nem haladja meg az átnézeti rajzokon szereplőket. A 185/1 hrsz-ú telek funkcionális javaslata jó, de a beépítés nem szerencsés, elnagyolt.

A 167-es és a 390-es hrsz-ú telkek beépítési javaslatai sematikusak és kertépítészeti megoldásai nem érettek, nem érezhető az a törekvés, hogy a falu szelleme vezette volna a tervezők kezét! A 3. táblón bemutatott anyagokat ötletszerűen választották ki, a „választék” nem ért össze. A bemutatott látványtervek inkább gyengítik a bemutatott terveket, mint erősítik.

A pályázat egységes műszaki ábrázolási, és grafikai szempontból, bár a választott eszközök a műszaki elemeket elnyomják. A választott erős grafika nem segíti az elmélyült terv megértést, kiterjeszti a nem megoldott részleteket. A terv nem tudja megkerülni azt a hiányosságot, hogy a település jövőjéről nem gondolkodik, csak a közterület átrendezését végzi el.

Mindezeket figyelembe véve a Bíráló Bizottság nem részesítette díjazásban a 18. sz. pályaművet.

19. pályamű (CG 0000 00 75607874 0000)

A terv alap gondolata a főutca meglévő struktúrájába történő minimális beavatkozás. A tervezők a műleírásban is csak a kiírás beidézéseként foglalkoznak a településközpont problémáival. A pályázat az egész falut érintő koncepciót nem határoz meg. A terv a közlekedés megoldásában az egyes ágak különválasztását határozzák meg, az útpálya mellett és a zöldben vezetett kerékpáros út funkcionálisan jó elképzelés, de több helyen kettészeli a zöldfelületet, aminek fejlesztésére nem ad javaslatot. A terv a meglévő állapotok rendezésére törekszik, a sablonos megoldásokon túlmutató elképzeléseket sajnos nem tartalmaz.

A terv az utca eredeti nyomvonalát megtartja. A Kossuth utca közlekedési szerkezetét nem változtatja meg, a buszmegállókat a korábbi tanulmány alapján áthelyezi. A zöldfelületekben a meglévő állapot konzerválásával nem hoz létre új közterületi jelleget. A terv a jelenlegi parkoló mennyiséget növeli, de ezek megoldása sematikus. Az alkalmazandó anyagokat, burkolatokat nem részletezi. A polgármesteri hivatal helyén létesítendő köztér elképzelése érdekes gondolat, ugyanakkor az nem integrálódik a főutca szövetébe, a sarok "kirobbantása" nem hoz létre új értéket.

A pályázók a csatlakozó ingatlanok funkcióinál valós igényekből indultak ki, de az állatorvosi rendelő ide telepítése nem szerencsés. Az egyes ingatlanok belső térrendszere, térkapcsolatai, nem kerültek kidolgozásra, az Antónia utcai beépítésnél – annak helyesen megválasztott fésűs jellege dacára – a főutcai beépítési vonaltól való visszahúzás nem előnyös. Az épületeket alaprajzi séma szinten kidolgozta, és az elképzelt architektúrára fényképekkel utalt, ami kissé nehezen asszociálható.

A pályázat egységes kidolgozású, de nem foglalkozik a falu jövőjével, fejlődési alternatíváival.

A Bíráló Bizottság nem tartotta további kidolgozásra érdemesnek a pályamű megoldásait és nem részesítette díjazásban a 19. sz. pályaművet.

20. pályamű (CO 0000 91 47528169 0000)

Intenzív, lakókörnyezeti „zöld” kialakítása van a koncepció középpontjában: sok lombhullató fa telepítése, a „falusi karakter” visszaállítása, az autós közlekedés prioritásának intenzív forgalomcsillapító eszközökkel való csökkentése, stb. Mindez alapvetően jó irány, de komplexebb, árnyaltabb kifejtést igényelne.

Körültekintően és ötletesen oldja meg a pályamű a Kossuth Lajos utca térburkolati rendszerének kialakítását: a részben középső zöldsávval elválasztott forgalmi sávok, a kerékpárút, a buszmegálló, a gyalogos átkelő-zebrák, a lakóházbejárók elrendezését.

Az önkormányzati telkekre javasolt építészeti megoldások (K45: ifjúsági mulató és étterem, K61: piac, K78: játszóház, játszótér, a túloldalt pergolás tanösvény) kivetülnek a Fő utca terébe, és arányosan tagolják a lineárisan elnyúló térsort.

Mindezeket figyelembe véve a Bíráló Bizottság a 20-as számú pályaművet **megvételen** részesítette.

21. pályamű (CO 0000 91 45792973 0000)

A terv dicséretesen elmélyült történelmi bemutatóval közelít a településhez, részletesen bemutatja Nagykovácsi társadalmának és utcaszerkezetének kialakulását. Alapos, szépen kidolgozott tervlapon foglalkozik a faluszerkezetben és faluképben kialakult hiányokkal, rendezetlenségekkel.

A terv egyik nagy erénye, hogy Nagykovácsi jövője az a mérce, amely vezérli a tervet, a várossá válást jelöli meg jövőképként. Jól határozza meg a falu pozícióját és Budapesttel való viszonyát. Jól érzékeli a település erősségeit.

A terv a közterületek – közművek, utak, zöldterületek - rendezését tűzi ki elsődleges feladatként, az elmúlt évtizedek alatt kialakult kaotikus beépítési képet, annak minden elemével – villanyoszlopok, légvezetékek – szeretné rendezettebbé tenni. A terv a Kossuth utca hosszanti szerkezetét alapul véve építkezik, amelyet az újonnan kialakított közterek, zöldfelületek és utcabútorok egységes képet adó szerkezete határoz meg. A terv fontos törekvése, hogy keresi a kapcsolatot a Kossuth utcától délre és északra fekvő területekkel, és a Kossuth utcából induló kis utcák felélesztésével. A terv elfogadja az előzetes közlekedési koncepciót, és a pályázatban előre meghatározott ingatlanok, valamint a vizsgálatban meghatározott csomópontok rendezésével tervezi a Kossuth utca rendezését megoldani. A koncepciója szerint így ezek a térségek határozzák meg az új főutcát. Ez a tervezési metódus – részekből az egész - nem vezet mindig sikerre, ez esetben sem állt össze a kép teljesen.

A terv a kiadott közlekedési koncepciót elfogadva alakította a közterületet. A terv a bemutatott tablók szerint az utca eredeti nyomvonalát megtartja, 2,7 m széles gyalogoskerékpáros felületet hoz létre az északi oldalon a házak előtt, gépkocsi parkolók helyét jelöli ki, de a műelírásban vázolt egységes közterületi arculatot sugárzó koncepcióval adós marad. A település kiválasztott „fontos” pontjaira, a tulajdon viszonyokat nem kellő alaposággal figyelembe véve, a terv beépítési és ház javaslatokat tesz. Ezek az új építések hivatottak az egységes városképet sugározni. A tervezett újszerű tömeg és térstruktúrák furcsa idegenként jelennek meg az utcában, és nem tudják az adott szakaszokat kellő módon maguk köré szervezni. A terv legnagyobb adóssága a közterület sematikus kialakítása és anyaghasználata.

A terv invenciózusan foglalkozik a térbővületekkel, sőt a koncepciója részévé tesz további teresedéseket. A terv csak érintőlegesen foglalkozik a tulajdon viszonyokkal, így lerontva megvalósíthatóságát. A tervezett telekösszevonások a funkciók felől végig gondolva helyénvalónak látszanak, de a faluszerkezet és az utca szempontjából nem szerencsések. A javasolt funkciók elfogadhatóak. Dicséretes, hogy a pályázó kortárs építészeti eszközökkel fogalmazza meg ezeket a beépítéseket, de a kép nem áll össze a meglévő faluképben, zárványokként jelennek meg ezek az elemek és félő, hogy ha megvalósulnak, erodálják azt. Térszervezési szempontból jó gondolat a sok fedett-nyitott köztér, de nem ide való az a sok szalag, amit a tervezők elhelyeznek.

A pályázat nagyvonalú ábrázolása helyenként a műszaki ábrázolás kárára történik, például a közterület rendezési tablók sínylették meg ezt a fajta grafikát. A terv felvetése Nagykovácsi számára a városias jövő, mély történelmi és településszerkezeti elemzések, egy erős koncepciózus tervet előlegeztek meg. A sok kiválasztott tér – melyeknek végiggondolása önmagában helyes tett - feldarabolta az egységességet és a pályázók nem tudtak úrrá lenni a részleteken, ideértve a tervezett beépítéseket is. A terv tehát adóssunk maradt az összefüggő koncepcióval.

A Bíráló Bizottság nem tartotta további kidolgozásra érdemesnek a pályamű megoldásait és nem részesítette díjazásban a 21. sz. pályaművet.

22. pályamű (CG 0000 00 69010747 0000)

A terv alap gondolata az, hogy Nagykovácsi főutcája három kulturális központ sorolásaként tud megújulni. A tervezők foglalkoznak a település jövőjét illetően a falu-kisváros dilemmával, de csak a felszínen maradnak, amikor a „városi értelmiségi igények, és a vidékies hangulat” összedolgozásán fáradoznak. Az út változatlan nyomvonalvezetését alapul véve kerültek kialakításra az új hangsúlyos központi terek. A tervezők jól érzékelik a település erősségeit. A terv a közlekedés megoldásában az egyes ágak különválasztását határozza meg, az útpálya mellé illesztett kerékpáros út funkcionálisan jó elképzelés, de egy kicsit mechanikus a megoldása. A terv hangsúlyt helyez a zöldfelületek óvására és fejlesztésére. Sajnos a legtöbb leírt koncepcionális elem megfelelő kidolgozásával adós marad, és nem tud a sablonos megoldásokon túl mutató irányba elindulni.

A terv az utca eredeti nyomvonalát megtartja. A Kossuth utca új közlekedési szerkezetét négy elemre és több szintre bontja: a gépjármű közlekedésre alkalmas útpálya a legalsó szint, a közvetlenül az út mellé illesztett kerékpáros sáv egy szinttel magasabban, a szintén az úthoz kapcsolódó rendezett parkolók, és a házak előtt a gyalogosok számára a járda. Ezek hierarchiája megfelelő, de egy kicsit túl „nagyvárosias” ez az elkülönítés. A kerékpárosok ilyen erős kiemelése biztos, hogy egy ilyen – amúgy hegyvidéki – falu számára túlzott, nem a valós igényekhez mért. Ez a közlekedési kiosztás határozza majd meg a Kossuth utca képét a jövőben és ez nem szerencsés. Az anyagválasztásnak vannak jól és kevésbé átgondolt elemei, ilyen például a kőburkolat a kerékpárút részére. A terv részletgazdagon mutatja be az alkalmazott megoldásokat, végig rajzolja az egész utcát. A technikai részletek dominálnak a rajzon, a falu kapubehajtói – melyek bár fontos elemei az utcának – erősen túlhatározzák a tervet.

Pályázók a település iránti lelkesedéstől áthatva dolgoztak a pályázatban megjelölt ingatlanokkal. A tablón és a műszaki leírásban javasolt funkciók, megfelelőek. A meghatározott telkek és ingatlanok városépítészeti és építészeti megfogalmazásáról ugyanakkor nagyon keveset árul el a terv.

A pályázat egységes kidolgozása, de mind műszaki, mind grafikai szempontból alatta marad a koncepcióban megfogalmazottnak. A pályázó sajnos csak a műszaki leírásban foglalkozik a falu jövőjével, az építészeti és városépítészeti megoldásokban nem érvényesül ez a szemlélet.

A Bíráló Bizottság nem tartotta további kidolgozásra érdemesnek a pályamű megoldásait és nem részesítette díjazásban a 22. sz. pályaművet.

23. pályamű (Levélként feladott)

A részletesen ismertetett közlekedési koncepció közhelyszerű, egyetlen fontos állítást tartalmaz, hogy a gyalogos közlekedést előnyben kell részesíteni a gépkocsissal. A Fő utca közterületi és városépítészeti karakteréből semmi nem derül ki a terv alapján. Nagyon hiányoznak a térmetszetek és a felületek differenciált kialakításának jelölései.

Két építészeti javaslatot dolgoz ki részletesen: a Bicikliközpontot kávézóval és a Táncház-Zeneiskola épületét. Komoly kifogásként vehető fel, hogy hátrahúzott, négyzetes arányú tömegeivel egyik sem illeszkedik a település kialakult és védelemre érdemes, fésűs beépítésébe.

A pályázat újszerű, a kiírás célját szolgáló, hasznosítható javaslatot nem tartalmaz, a Bíráló Bizottság nem részesítette díjazásban a 23. sz. pályaművet.

24. pályamű (Levélként feladott)

A pályamű legértékesebb munkarésze a műleírása. Kár, mert a Fő utcát használó 57 ember kikérdezése nagyon tanulságos válaszokat eredményezett, amelyeket a tervlapokon is érdemes lett volna feltüntetni és a közterületi koncepciót azzal alaposabban alátámasztani. A Fő utca vonalvezetése, közterületi alakítása, valamint két fontos pontjának kiemelése és részletes bemutatása magas színvonalú, de a pályázat adós marad a négy kijelölt terület funkcionális és építészeti javaslatával.

A Fő utca két oldalán vezetett, egyirányú kerékpárutak nem életszerűek. Képzeljük el, ha valaki csak néhány házzal szeretne odébb menni, de az egyirányú kerékpárút miatt kétszer kereszteznie kell a Fő utcát, hogy kerékpárral közelíthesse meg úti célját.

A Bíráló Bizottság nem részesítette díjazásban a 24. sz. pályaművet.

25. pályamű (RL 1578 001 557 697 8)

Ebben a pályaműben valami érdekes történik a főutcával, a tervezők a 185-ös épület lebontásával egy új „ellenpólusú főteret” alakítanak ki. Ez a tér igazából átnyúlik az úton, bár a tervrajz két megjelenítésén eltérően ábrázolták a burkolatot, ennek ellenére érthető az elképzelés. Ez egy jó ötlet, a kidolgozás nyilván még tovább finomítható. A szomszédos magántulajdonú ingatlan bevonása a rendezésbe érdekes felvetés és a rendezzi a nyugati térfalat. Az, hogy a pályamű a polgármesteri hivatalt elrejt egy banképület mögé, pikáns képzettársításokra ad alkalmat, de hát „becstelen aki rosszra gondol”.

A megoldásnak az a szépsége, hogy nem bűvészkedik különböző nyomvonal-törésekkel, fekvő rendőrszakaszokkal, csak egy helyen avatkozik be, itt azonban azáltal, hogy egy városias szituációt alakít ki, egyértelműen jelzi mindenkinek, hogy hol van. Az autósok két negyvenes táblát is maguk mögött hagyva lassan levehetik lábukat a gázpedálról, erre a megemelt útpálya is szelíd készítményt ad. A kerékpárosok a terecskét kikerülve kerekezhettek tovább, vagy biciklijükről leszállva csatlakozhatnak a gyalogosokhoz, akiket a pályamű készítői figyelmeztetnek arra, hogy meddig tart az ő területük.

A lebontandó jelenlegi hivatal helyére piac kerül, ami jó ötlet, bár a 16 férőhelyes parkoló kevésnek tűnik. A pályamű az iskola előtti tér hasznosításával és egy turistaház kialakításával is foglalkozik. Nem kerülte el a tervezők figyelmét a közvilágítás megfelelő végiggondolása, ugyan felmerül a kérdés, hogy a gyalogosoknak mi világít?

Az eredeti gondolatot felvető és friss stílusban kidolgozott 25-ös számú pályaművet a Bíráló Bizottság **megosztott I.** díjban részesítette.

26. pályamű (RL 1578 001 557 697 5)

A meglévő zöldterületi értékeket megtartó, azokat tovább erősítő koncepció indokolt Nagykovácsi Fő utcáján. Az épített zöldkazetták és dézsás növények helyett azonban szerencsésebb lett volna természetesebb zöldterületi eszközöket alkalmazni. A Fő utca vonalvezetése érzékeny, amivel jól használható és jó méretű közterületi felületek alakulnak ki a hangsúlyos pontokon.

A pályázat gyenge pontja a két építészeti javaslat. Mindkettő aránytalan tömegű, túlzott beépítést fogalmaz meg a kiválasztott területeken. A beépítés módja, az épületek funkcionális kialakítása és formálása mindkét helyszínen erősen megkérdőjelezhető.

A Bíráló Bizottság nem részesítette díjazásban a 26. sz. pályaművet.

Végeredmény

A Bíráló Bizottság a hallgatói ötletpályázatot eredményesnek nyilvánította.

A pályázatok kiemelkedő minőségére való tekintettel a kiíró a díjazásra szánt összeget nettó 170.000 Forinttal megemelte.

A Bíráló Bizottság úgy döntött, hogy a pályaművek díjazására és megvételére szánt nettó 470.000 Ft összeget kiadja.

A lezajlott szavazás eredményeként a Bíráló Bizottság úgy határozott, hogy

120.000.- Ft-os megosztott I. díjban részesül a 3-as és a 25-ös bírálati sorszámú pályamű

80.000.- Ft-os III. díjban részesül a 10-es bírálati sorszámú pályamű

50.000.- Ft-os megvételben részesül a 2-es, a 13-as és a 20-as bírálati sorszámú pályamű

A díjazott pályaművek kiválasztása, a sorrend eldöntése és a díjak meghatározása után a Bíráló Bizottság a pályázók nevét és adatait tartalmazó lezárt és sértetlen borítékok közül a díjazásban részesült valamennyi pályázó borítékját felbontotta, és megállapította, hogy a díjazásban és megvételben részesített pályaművek szerzői és munkatársai az alábbiak:

1. 120.000,- Ft-os megosztott I. díjban részesült a 3. bírálati sorszámú pályamű.

Tervező: **Csillag Katalin Anna**

Cím: 1083 Budapest, Práter u. 37. I. em. 13.

Oktatási intézmény: Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar

Tervező: **Szabó Lilla**

Cím: 2092 Budakeszi Erkel F. u. 52.

Oktatási intézmény: Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar

2. 120.000,- Ft-os megosztott I. díjban részesült a 25. bírálati sorszámú pályamű.

Tervező: **Regula Noémi Zsuzsanna**

Cím: 1126 Budapest Böszörményi u.8.

Oktatási intézmény: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építészmérnöki Kar

Tervező: **Tarcali Dávid**

Cím: 3915 Tarcal Kinizsi u. 24.

Oktatási intézmény: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építészmérnöki Kar

Tervező: **Pongor Soma László**

Cím: 1221 Budapest, Páfrány forduló 5.

Oktatási intézmény: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építészmérnöki Kar

3. 80.000,- Ft-os III. díjban részesült a 10. bírálati sorszámú pályamű.

Tervező: **Nemes Réka**

Cím: 9025 Győr Diós u. 10.

Oktatási intézmény: Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar

Tervező: **Szabó Zsófia Gabriella**

Cím: 1112 Budapest Dayka G. u. 62/A.

Oktatási intézmény: Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar

4. 50.000,- Ft-os megvételben részesült a 2. bírálati sorszámú pályamű.

Tervező: **Kovács Gergely**
Cím: 2340 Kiskunlacháza Kun u. 39.
Oktatási intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Pollák Mihály Műszaki Kar
Építész Szakmai Intézet

Tervező: **Gyergyák Ákos**
Cím: 8360 Keszthely Fodor u. 2. IV. em. 22.
Oktatási intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Pollák Mihály Műszaki Kar
Építész Szakmai Intézet

5. 50.000,- Ft-os megvételben részesült a 13. bírálati sorszámú pályamű.

Tervező: **Skrabák Zoltán**
Cím: 4400 Nyíregyháza Táncsics M. u. 17/B.
Oktatási intézmény: Debreceni Egyetem Műszaki Kar

Tervező: **Banga Máté**
Cím: 4600 Kisvárda Aradi vértanúk tere 9. III. em. 1.
Oktatási intézmény: Debreceni Egyetem Műszaki Kar

6. 50.000,- Ft-os megvételben részesült a 20. bírálati sorszámú pályamű.

Tervező: **Bede-Fazekas Ákos**
Cím: 1028 Budapest Deák F. u. 16.
Oktatási intézmény: Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar

Tervező: **Varga István Bence**
Cím: 1151 Budapest Lenvirág u. 37.
Oktatási intézmény: Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar

A Bíráló Bizottság a fenti döntését követően a zárójelentést véglegesítette és lezárta, azt felolvasás után egyhangúlag jóváhagyta és aláírásával tanúsítja.

A Bíráló Bizottság a bírálattal kapcsolatos iratokat Bencsik Mónika polgármesternek adja át megőrzésre.

2011. november 26.

.....
Pálffy Sándor, elnök

.....
Bencsik Mónika, tag

.....
Alföldi György, tag

.....
Golda János, tag

.....
Dr. Jámбор Imre, tag

.....
Tóth Balázs, tag

.....
Györgyi Zoltán, tag
szakmai titkár